

era în posesia unei scrisori a ambasadorului rus către Kiselef, ultimul fiind rugat să permită băjenarilor întoarcerea peste Dunăre în cazul când aceștia o doresc¹. Aceeași scrisoare a ambasadorului rus a fost trimisă și lui Hasan-aga, caimacamul turc de la Rusciuk. Hasan-aga intervenise și în alte rânduri la Kiselef². Sultanul trimisese la Rusciuk un funcționar special, Ali-bei, care trebuia să se ocupe numai de readucerea și instalarea — dacă se putea pe vechile locuri — a celor fugiți. Patriarhia, care a sprijinit tot timpul această acțiune a sultanului, a dat și ea un pisar cunoscător de limbi străine. Ali-bei și însoțitorul său din partea patriarhiei au venit la București și intervențiile lor pe lângă Kiselef sînt cunoscute³. Eforturile valiului de la Silistra se îndreptau mai ales spre readucerea peste Dunăre a băjenarilor ce se așezaseră în primăvara anului 1831 în satele de pe marginea Dunării în jud. Ialomița. Aici se găseau în toamna aceluiași an 30 de familii în satul Oltina, 40 în Beilicu, 50 la Mîrleanu, 60 la Cochileni ș.a., bulgari și români. Cei mai mulți erau pescari și voiau să plece din aceste sate deoarece pescuitul, tăiatul stufului ș.a. nu le erau la îndemînă⁴. La început, băjenarii încercaseră să se înapoieze prin înțelegere tacită cu « catanele de la Lichirești ». Acestea opunîndu-se și reclamînd autorităților, băjenarii au trecut la amenințări, afirmînd că « leagă pe căpitan și pe catane » și-i duc peste Dunăre⁵. La 14 octombrie, cîteva familii de băjenari ce se așezaseră în ostrovul Nicoli (în dreptul satului Dudești — Ialomița) au fost « răpite » de consătenii lor români de peste Dunăre și încercările de acest fel continuau⁶. După dispozițiile venite de la București, ocîrmuirea jud. Ialomița a permis înapoierea celor ce o doreau, după îndeplinirea tuturor formelor legale. Acestea constau, în general, din alcătuirea listelor, asigurarea că băjenarii nu datorau nimănui nimic și stabilirea numărului de vite cu care au venit, pentru cele în plus plătind vamă⁷. Uneori se cerea și aprobarea consulatului rusesc din București. Toate aceste formalități durau destulă vreme. Astfel, 150 de familii de băjenari din Mîrleanu, Beilicu, Oltina, dar și din Fundu și Caraasan (Ilfov) se plîngeau lui Kiselef că așteptau de o lună să plece și nu li se dăduseră încă bilete. Pentru reîntoarcerea lor pe malul drept al Dunării a intervenit la Kiselef și Hasan-aga, protestînd împotriva greutăților ce se făceau « turtucăienilor »⁸. În sfîrșit, de la Oltenița, noaptea, fugeau alții, în legătură cu cei de peste Dunăre care veneau să-i ia cu luntrile.⁹

Și alți funcționari turci reușiseră să-i aducă înapoi pe băjenari¹⁰. Încă de la sfîrșitul lui aprilie 1831, pașa din Nicopol intervenise și el la Kiselef pentru a permite întoarcerea peste Dunăre a băjenarilor din aceste locuri și care se așezaseră în satele județelor Romanați și Olt¹¹. Din documente reiese că aceasta era a doua încercare. Așa după cum raporta I. Cătuneanu, ispravnicul județului

¹ *Ibidem*, p. 148 (doc. nr. 267).

² Arh. st. Buc., *Vistieria*, dos. 3 187/1831, f. 30—33.

³ *Документи...*, p. 152—153 (doc. nr. 275 și 277). Vezi și Arh. st. Buc., *Vistieria*, dos. 3 187/1831, f. 235—238 și 352.

⁴ Arh. st. Buc., dos. 3 187/1831, f. 333.

⁵ *Ibidem*, f. 330.

⁶ *Ibidem*, f. 332.

⁷ *Ibidem*, f. 236 și 362.

⁸ *Ibidem*, f. 362 și 382.

⁹ *Ibidem*, f. 54 și 357.

¹⁰ Capugi bașa Emin aga de la Anhalo scria la Poartă la 11 iunie 1831 că « a ajutat cu bani 285 de bărbați, femei și copii reveniți aici în ultimul timp ». Vizirul îl îndemna să atragă și pe alții (*Документи...*, III, p. 151—154).

¹¹ Roman s k i, *op. cit.*, p. 319.